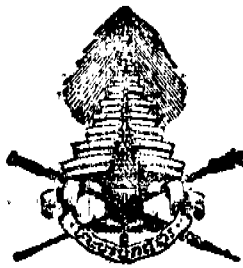

ขลุ้ พระบาท ไท่ ทรง พระ ราช ดำรง ความเป็น แมา
ว่า ข้า พระ พุท เข้า จะ ไม่ ละเลย สิ่ง ไท่ ที่
จะ ไท่ ให้ ถึง ผล อัน นี้

ในการ ที่ กระ ทำ การ เช่น นี้ ข้า พระ พุท
เข้า จะ เป็น แต่ ทำ ตาม ความ ประ สงค์ คอ เวอน
เม่นำ ของ ข้า พระ พุท เข้า แล ความ ประ สงค์
ของ ทาน เปร ลี เคนท์ ผู้ เป็น ประ ชา นา ชิบ กิ
แต่ ธิบ ปลัก ผู้ ที่ มี คำ สั่ง ให้ ข้า พระ พุท เข้า
กราย ทล ถวาย ความ เคารพ แห้ง ความ ไม ครี
อัน กิ ถึง ทั่ว ย

พระ ราช ดำ รัด

คกร ท่าน อรรค ราช ทัต ทั มี อำนาจ เติม,
เรา มี ความ ยิน ติ เป็น อัน มาก ว่า ใน การ
ที่ ไท่ แดง ได้ ทัต ทั ซึ่ง มี ยศ เช่น ท่าน แล มี
ความ สามารถ ของ ท่าน ที่ จะ จัก การ ให้ เรียบ ร้อย
พร ธิม กิ ราช ธิบ ธิบ ของ เรา ใน ข้อ ดึง เียง
กั ทั ทัง หลาย ซึ่ง เกิด ขึ้น ใน ระหว่าง เวลา
ทลาย ชี ที่ ลวง แล แล้ว แล เป็น การ ซึ่ง เรา ใ่ว ใจ
ว่า จะ ไท่ เป็น แต่ ลอ รด ใ แล้ว นั้น ท่าน เปร ลี
เคนท์ คาร์ ไท่ ได้ ฤ กดิ ทาง สัม พิน ธิ มิศร ใน
ใบ รุด กาล ซึ่ง นั ย ชี ไท่ ทั่ว ย ร้อย ว่า ทั ง อยู่
แล้ว ใน ระหว่าง กร ง สยาม กิ กร ง ฝรั่งเศส
เรา มี ความ ประ สงค์ จริ ง เสมอ เช่น ท่าน
เปร ลี เคนท์ ไท่ มี ว่า ทาง สัม พิน ธิ มิศร จะ ไท่
มี อัน ใหม่ ได้ ไท่ มี ทั ง ชัน แล้ว ทั่ว ย

ไม มี ผู้ ไท่ จะ พิง ไท่ มี ผล อัน นี้ ทั ก ว่า
ทั ทาน เอง ไท่ ท่าน อรรค ราช ทัต ทั มี อำนาจ ใน
ชาว เมือง ของ ทาน ความ ชำ นาน ุ ใน การ งาน
ทั ช่ว ของ ทาน ความ ที่ ทั น เข้า ใจ ฤ ก ซึ่ง ใน
ประ โยชน์ แทั จริ ง ของ กร ง ฝรั่งเศส แล ทั เมือง
ของ ฝรั่งเศส นี้ เป็น การ สำ คัญ แ่น ว่า
คกร จะ มี เปร อง คอง มี ประ มาณ แล มี ยศ ธิ รรม
อัน ทาน จะ ไท่ พิจารณา ทั ข้อ ดึง เียง กั
ทั ทหลาย ที่ ค้าง อยู่ นี้ เรา ฤ ก ได้ ไท่ ยิน ติ
ว่า เรา พิง ชอบ ใจ ทั ความ ติ เสด ทั เมื่ ทั ทาน
ไท่ เป็น ผู้ มี ทั ย การ ปก ครอง ของ เมือง
นี้ นี้ ซึ่ง ทั คค ทั อ ไท่ ทั เคียง นี้

ท่าน กล่าว ฤ ก ทั ง แล ว่า เป็น ประ โยชน์
ทั ย อัน ทั ง สก ทั ย ทั จะ มี ชี ทั ง เียง กั
ทั ทหลาย นี้ ฤ ก ลก กิ ใน เวลา ที่ จะ ชี ไท่
อย่าง น้อย ทั ลก

ท่าน อรรค ราช ทัต ทั จะ พิง สัม แดง ไท่ แ่น
ใน เวลา เมื่ ทั ทาน แ่ง ความ แ่ง ทั ทาน เปร ลี เคนท์
คาร์ ไท่ ทั กร ทั ไท่ มา ลง ทน กิ นี้ ว่า
ความ ประ สงค์ ของ เรา ใน เรื่อง นี้ เสมอ เหมือน
กั ของ ท่าน เปร ลี เคนท์ นี้ เปร ยบ รด แล้ว ทั เรา
ใ่ว ใจ ว่า ทั ทาน จะ นำ ความ นั ย ติ อ ไม ครี อัน กิ
ของ เรา เสมอ คอ ทั ทาน ผู้ เป็น ประ ชา นา ชิบ กิ
ทั ย

การ พระ ราช พธิ ทั ลอ พระ ไท่ ย วั ฒ น์

พระ บาท สัม เคจ พระ เจ้า ทั ย ทั พระ พุท
ฤ ดนา ไท่ รด เกล ทั ให้ ถึง พระ ราช พธิ ทั ลอ
พระ ไท่ ย วั ฒ น์ ทั ทั ทั น ทั น ชวน ประ วั ติ
ทั ทั ทั กงาน ไท่ จัก การ ใน พระ อ โย สด ทั ทั

พระแท่นมณฑล อย่างน้อย บรมกษัตริย์ พระ
 ไชยวัฒน์ประจำรัชกาลที่ ๕ องค์ แด่พระ
 เนาวโลกองค์หนึ่ง หลักระแท่นมณฑล
 ทั้งพานรอง หุ่นพระพุทธรูป ที่พระลือ
 ใหม่ วิมลพระแท่น มีอินมहाกุญ มหาไชย
 มหาจักร มหาปราบยศ ทั้งเคียง สวมสังฆ
 ภาณวาร เป้าประต พระอุโบสถทรงพระ
 แท่นมณฑล แด่ที่ กระโถนเทียบ ไชยนำ
 เคียงสงฆ์ ปลุกประรำที่ระลือพระพุทธรูป
 ที่ศาลานาพระอุโบสถ มีศาลเทพารักษ์
 สูงเพียง ศาลสำหรับ ไหว้บูชาเทพคาถาทั้ง ๔ ทิศ

วันที่ ๑๙ สิงหาคม รัตนโกสินทร์ ๒๓๖๒
 เป็นวันเริ่มการ พระราชพิธี พระสงฆ์ราชา
 คณะ ๑๐ รูป พร้อมอยู่ในพระอุโบสถ เวลา
 หุ้มเศียร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระ
 ราชดำเนิน แด่พระพรหมเสด็จ พระราชวังบาง
 ปอนด้วยเรือพระที่นั่งของทั้งแห้ว ไปประทับ
 วัดนิเวศน์ธรรมประวัติ เล็ดงาช้างสู่พระอุโบสถ
 ทรงจุกเทียบนมัสการ พระเจ้าเมืองยาวเธอ
 กรมหมื่นจตุรญาณวโรรสถวายศีล ทรงศีล
 แล้ว พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ สัจตบรית
 ไปรตเกล้าฯ ให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช
 เสด็จไปจุกเทียบนชลาเจกียฐาน ในบริเวณ
 พระอารามนี้ ครั้น พระสงฆ์สวดมนต์จบแล้ว
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จสู่พระราชวัง

วันที่ ๒๑ สิงหาคม เวลาบ่ายครึ่ง
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จประทับ
 ในพระอุโบสถวัดนิเวศน์ธรรมประวัติ พระสงฆ์
 ราชาคณะผู้ใหญ่ผู้น้อย แด่พระพิธิธรรม
 รวม ๓๐ รูป พร้อมกันอยู่ในพระอุโบสถทรง
 จุกเทียบนมัสการ ทรงศีลแล้ว พระราชทาน

เทียนทอง ให้พระเจ้าเมืองยาวเธอ กรมหมื่น
 จตุรญาณวโรรส ทรงจุกเทียบไชย ขณะนั้น
 พระสงฆ์สวดคาถา เจ้าพนักงานระโคม
 แตรสังข์ ฟ้อนพาทย์พร้อมกัน แล้วเสด็จกลับ
 เช้าวันที่ พระสงฆ์ ๓๐ รูปใกล้พระราชทาน ฉันท
 แด่พระพิธิธรรม ได้ผลัดเปลี่ยนกัน สวดพุทธา
 ภิกเณ พระวชิระคณะหนึ่ง ปราประจำเทียบไชย
 ต่อไป เจ้าพนักงาน พระราชพิธี

เวลาบ่ายเศษ พระบาทสมเด็จพระเจ้า
 อยู่หัว เสด็จประทับในพระอุโบสถ ทรงจุก
 เทียบนมัสการ พระสงฆ์ ๓๐ รูปเจริญพระ
 พุทธมนต์แล้วเสด็จกลับ

วันที่ ๒๑ เวลาเช้า ๕ โมง พระสงฆ์ร้อย
 พระราชทาน ฉันท เวลาค่ำเจริญ พระพุทธมนต์
 ไปรตเกล้าฯ ให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช
 เสด็จไปบ้านเพ็ญ พระราชกุศล

วันที่ ๒๒ ไปรตเกล้าฯ ให้สมเด็จพระบรม
 โอรสาธิราช เสด็จไปตรวจอาหารบิณฑบาต
 พระสงฆ์ ๓๐ รูป พระราชทาน ฉันท ในพระ
 อุโบสถเดิมในวันก่อน แด่คำพระบาทสม
 เด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไป ทรง
 จุกเทียบนมัสการ พระสงฆ์เจริญพระพุทธ
 มนต์แล้วเสด็จกลับ

วันที่ ๒๓ เวลาเช้า ๓ โมงครึ่ง พระบาท
 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนิน
 ไปวัดนิเวศน์ธรรมประวัติ ประทับในพระ
 อุโบสถ ทรงจุกเทียบนมัสการ ทรงศีลแล้ว
 เสด็จประทับในโรงหล่อหน้าพระอุโบสถ ทรง
 เททองหล่อพระไชยเนาวโลกองค์ใหญ่ ๑ พระ
 ไชยเนาวโลกองค์เล็ก ๑ พระไชยวัฒน์

องค์เล็ก เลวักชัย ๒๕ องค์ พระพุทธรูป
 ประจำพระสมเด็จพรมาขันธ์ องค์ ๑ ขณะนั้น
 พระสงฆ์สงฆ์ไชยมงคล เจ้าพนักงาน ประ
 โคมศรัทธาคนตรี แลถึงชั้นมหาอุษณีย์ มหาไชย
 มหาจักร มหาปราบยุคสลุก ๒๑ นักษัตร แล้ว
 เสด็จประทับใน พระอุโบสถ ทรงพระเค
 ษาพระนิมิตาบาท พระสงฆ์รับพระวชิระมา
 แล้ว สมเด็จพระวันรัตก็เทียบไชย เสวยการ
 พระราชพิธี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 พระราชทานฉิ่ง เทียนไชย แก่พระบรมวงษา
 มหุรงษ์ ข้าทูลฉลอง ขลิพระบาททวารุณี เสด็จกลับ
 สู่พระราชมังคลาภิเษก เวลาเช้า ๕ โมงเศษ
 เจ้าพนักงาน แดงกรมการ ทรงเกล้า ให้เทียบเทียบ
 สมโภชพระพุทธรูปที่หล่อใหม่ ตามธรรมเนียม

ข่าว สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ

**พระเจ้าลูกเธอ พระเจ้าน้องยาเธอ
 เล็ดถึงประเทศยุโรป**

ด้วย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระ
 กรุณา โปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้าลูก
 ยาเธอ เจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ พระเจ้าลูกเธอ
 พระองค์เจ้าอาภรณ์ เกียรติวงษ์ เสด็จ ออก
 ไปทรงเล่าเรียนวิชา ณ ประเทศยุโรป โปรด
 เกล้าฯ ให้พระเจ้าน้องยาเธอ พระองค์เจ้า
 สวัสดิ์ โสภณ เสด็จไปส่งสถานที่ จะทรง
 คึกษา ณ ประเทศอังกฤษ แลจัดการตาม
 สมควร ที่จะได้ทรงเล่าเรียน ได้ อย่างดี ที่สุด
 แลโปรดเกล้าฯ ให้เจ้านันจิวเสนต์ โดยเสด็จ
 พระองค์เจ้าสวัสดิ์ โสภณ ด้วย โปรดเกล้าฯ

โดย พระแม่ตรี พงกิจเป็นพระอภิบาล ประจำอยู่
 สาศรัย ลมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ โปรดเกล้าฯ
 ให้หม่อมราชวงศ์สัทธา บุตระ หม่อมเจ้า
 อลงกระณ ใน พระเจ้าบรมโยธกาเธอ กรม
 หมื่นไวยวรวิจิตร ไปเป็นนักเขียน ประจำ อยู่
 กับ สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ ด้วย

ครั้นวันที่ ๓๐ สิงหาคม ค.ศ. ๑๑๒
 เป็นวันกำหนด ที่สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ
 จะเสด็จประเทศยุโรป เวลาบ่ายแล้ว พระบาท
 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จ ออกทาง พระที่นั่ง
 วโรภาสพิฆาน พระราชวังบางขุนพรหม ประทับ
 เสด็จ พระที่นั่งเกรงทอง ทิ้งแท่ง ไปวัดนิเวศน์
 อาราม ประวัติ ครั้นเรือพระที่นั่งเทียบ ตะพาน
 วัดแล้ว เสด็จ พระราชทานเงินไป ในพระอุโบสถ
 เพื่อทรงบำเพ็ญพระราชกุศล ในการ พระ
 ราชพิธี หลบพระไชยวัฒนารามแล้ว โปรดเกล้าฯ
 ให้สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้ามหา
 วชิราวุธ ทรงปฏิญาณถวาย พระองค์เป็นอุบาสก
 ทอสงฆ์ พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่น
 วชิรญาณ วโรภสถถายศีลห้า ทรงศีลแล้ว
 โปรดเกล้าฯ ให้พระเจ้าน้องยาเธอ พระองค์
 เจ้าสวัสดิ์ โสภณ เสด็จไปเฝ้าทูลละอองธุลี
 พระบาทเฉพาะ นำพระที่นั่ง ทรงหลังน้ำพระ
 มหาสังข์ทรงเจิม แลพระราชทานพระบรม
 ราโชวาทแล้ว โปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระ
 เจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ เฝ้า
 ทูลละอองธุลีพระบาท เฉพาะ นำพระที่นั่ง
 ทรงสวมสร้อยทองคำ มีกลดทองคำลงยา
 ราชวาทิบรรจุพระไชยวัฒนาราม องค์เล็ก แล ทรง
 หลังน้ำพระมหาสังข์ทรงเจิม พระราชทานแล้ว